

Talousarvioesityksen 2024 laadintataustaa (ohm. 36-43)

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 29.08.2023 § 68

Kunnanhallitus (pvm 14.8.2023 §186) on ohjeistanut lautakuntia seuraavasti:

Taloukasvu kuitenkin hiipui vuoden 2022 jälkimmäisellä puoliskolla, mikä pysäytti myös työllisyyden kasvun. Inflaatio hidastuu, mutta pysyy edelleen totuttua nopeampana v. 2023. Kehyskaudelle ennustettu taloukasvun hidastuminen heikentää verotulojen kasvua keskipitkällä aikavälillä. Samaan aikaan nopea inflaatio on kasvattanut menopaineita mm. indeksikorotusten myötä. Myös korkomenot ovat nousseet erittäin nopeasti.

Kuntien toimintaympäristössä on viime vuosina tapahtunut – ja tulee tulevinakin vuosina tapahtumaan – merkittäviä muutoksia. Jo pitkään jatkunut kuntien väestöllinen eriytymiskehitys on johtanut kuntien toiminnan ja talouden näkökulmasta hyvin erisuuntaisiin ja –asteisiin muutospaineisiin. Suurissa ja kasvavissa kunnissa investointipaineet ovat kovat, kun taas pienissä kunnissa palvelutarve laskee ja palveluverkon sopeutus on vaikeaa. Hallituskauden aikana toteutunut sosiaali- ja terveystalouden uudistus on myös osaltaan tuonut näkyväksi kuntien meno- ja tulorakenteen eriytymistä. Vaihtelevat tulo- ja menorakenteet johtavat suuriin uudistuksen vaikutuksia tasaaviin rahoituselementteihin peruspalvelujen valtionosuudessa. Tämän seurauksena verotulojen ja valtionosuuksien painoarvot kuntakohtaisessa verorahoituksessa muuttuvat merkittävästi uudistuksen seurauksena. Valtionosuusennakoiden ja verotuloennusteiden uusimmat arviot ovat esitetty oheismateriaalissa.

Hallintokuntien kehys on seuraava:

- Hallintokuntien on huomioitava talousarvion suunnittelussa nollaraami -tavoite sekä talouden tasapainottamisvelvoitteet.
- Huomioitava: hallitusohjelman sekä kuntien tehtävissä tapahtuvat velvoitteet ja muutokset, kunta-alan sopimukseen sisältyvät palkankorotukset.
- Suunnitteluvaiheessa on kiinnitettävä erityistä huomioita vuosikatetasoon. Vuosikate on keskeinen tunnusluku arvioitaessa tulo- ja menorakenteen riittävyttä.

Vuoden 2024 talousarviota suunniteltaessa lähtökohtana on nollaraami, tämä tarkoittaa mittavia leikkauksia kunnan toimintakuluihin sekä toteutettavien investointien kriittiseen tarkasteluun kunnan talouden tasapainotus huomioiden. Talouden tasapainottamistoimenpiteet kohdistuvat jo kuluvaan vuoteen.

Vastuuviranhaltijoilta on pyydetty alustavat esitykset talousarviovuodelle 2024 15.9.2023 mennessä.-----

-----
Lautakunta käy keskustelua talousarvion laadinnasta vuodelle 2024 ja ohjeistaa vastuuviranhaltijoita talousarvioesityksen laadinnan osalta.

Esittelijä	Sivistysjohtaja-rehtori Huotari Auvo
Päätösehdotus	Lautakunta ohjeistaa vastuuviranhaltijoita kokouksessa esille nostettujen huomioiden mukaan.
Päätös	Lautakunta keskusteli asiakohdasta ja päätti jatkaa asian käsittelyä seuraavassa kokouksessa.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 26.09.2023 § 74

Talousarvioesityksen 2024 laadintaan annettujen ohjeiden mukainen valmistelu on edennyt lautakunnan toimialueella. Seuraava tärkeä vaihe on ma 25.9.2023 pidettävä kunnanhallituksen kokous ja sitä seuraava valtuustoseminaari.

Talouden tasapainottamisryhmä on kokoontunut välillä ja luonut käsitystä ja kokonaiskuvaa taloustilanteesta.

Valtuustoseminaarissa ovat läsnä kaikki vastuuviranhaltijat ja tilaisuudessa tuodaan esille kunkin yksikön valmistelutilanne budjettivuodelle 2024.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta ottaa kantaa erilaisten taloutta tasapainottavien toimien kustannusvaikutuksista ja niiden kerrannaisvaikutuksista käytännön toimintaan.

Oheismateriaalissa esitellään keskustelun pohjaksi taustatietoa, jonka pohjalta luodaan näkymää talousarviovuodelle 2024. Lisäksi huomioidaan ma 25.9.2023 valtuustoseminaarin lopputulemana saatavat ohjeet ja reunaehdot.

Yksikkökohtainen vuoropuhelu on jo alkanut syksyn alussa ja sitä jatketaan avoimessa hengessä henkilöstön kanssa ratkaisumalleja etsien ja rakentaen.

Ohm. 33	oppilasmääräkehitys
Ohm. 34	henkilöstösuunnitelma

Esittelijä	Sivistysjohtaja-rehtori Huotari Auvo
Päätösehdotus	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta asettaa budjettivuodelle 2024 taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet keskustelun ja saatujen taustatietojen pohjalta.

Päätös Lautakunta kävi keskustelua TAE2024 aiheesta. Vuoden 2024 talousarvioesitystä tehtäessä tulee ottaa huomioon kirjaston merkittävästi lisääntynyt työmäärä (postipalvelujen takia) ja resurssivaje. Lisäksi lautakunta kävi toimialoittain läpi vastuuviranhaltijoiden esitykset varhaiskasvatuksen, opetustoimen ja kirjasto- ja kulttuuripalvelujen näkymistä talousarviovuodelle 2024. TAE2024 laadinta jatkuu sivistys- ja hyvinvointilautakunnan seuraavassa kokouksessa.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 31.10.2023 § 84
62/00.02.04/2023

OPETUSTOIMI: ohm. 36–43

VARHAISKASVATUS: ohm. 36–43

KIRJASTO- JA KULTTUURITOIMI: ohm. 36–43

Esittelijä Sivistysjohtaja-rehtori Huotari Auvo

Päätösehdotus Sivistys- ja hyvinvointilautakunta perehtyy toimialansa talousarvioesityksen yksikkökohtaisiin näkymiin vuodelle 2024 sekä oheismateriaalien (36-43) sisältöihin ja tekee kokouksessa esityksen talousarviovuoden 2024 talousarvioesitykseksi. Kokouksessa on käytettävissä keskushallinnon tiedot talousarvioesityksen pohjatiedoista.

Päätös Sivistys- ja hyvinvointilautakunta perehtyi TAE2024 tausta-aineistoon ja keskusteli vilkkaasti asiakohdasta. TAE2024 käsittelyä jatketaan seuraavassa kokouksessa ti 28.11.2023.